

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Dolní Vilémovice 42

Dolní Vilémovice 42, 675 52 Lipník u Hrotovic

Identifikátor školy: 600 121 933

Termín konání orientační inspekce: 9. – 12. duben 2002

Čj.	114 83/2002-05097
Signatura	ok4bv104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Dolní Vilémovice 42, jejímž zřizovatelem je obec Dolní Vilémovice, je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou od 1. ledna 2002. Ve školním roce 2001/2002 ji navštěvuje 20 žáků. Neúplná základní škola je organizována jako dvoutrídň (I. třída - 1., 2. a 3. ročník, II. třída - 4. a 5. ročník). Pro stávající školní rok jí byla udělena výjimka z počtu žáků rozhodnutím MŠMT ČR čj. 14 182/2001-22 ze dne 11. dubna 2001. Ve škole pracují dva pedagogičtí pracovníci a jedna provozní zaměstnankyně. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve znění pozdějších úprav.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně vzdělávací proces zajišťuje ředitel školy s odbornou a pedagogickou způsobilostí odpovídající platné legislativě a pedagogická pracovníce se způsobilostí zaměřenou na předškolní pedagogiku. Hodinové dotace všech sledovaných předmětů korespondují se schváleným učebním plánem, členění učiva do jednotlivých ročníků a jeho obsah v hospitovaných vyučovacích hodinách byly v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla téměř vždy promyšlená a pečlivá.

Kmenové učebny i ostatní prostory školy odpovídají psychohygienickým zásadám, jejich podnětnost a estetická úroveň je průměrná. Pro tělesnou výchovu nemá škola vlastní ani propůjčenou tělocvičnu, výuka probíhá za příznivého počasí na školním hřišti a v zimních měsících v přizpůsobených kmenových učebnách. Třídy jsou vybaveny starším vyhovujícím nábytkem, pracovní-relaxačními koutky, didaktickou technikou, učebními pomůckami, beletrií i populárně naučnou literaturou. Pozitivně lze hodnotit vybavení hrami a sportovním náčiním (žebřiny, zíněnky, míče apod.), které žáci využívají k relaxaci. Učitelská knihovna obsahuje dostatek odborné i pedagogické literatury. Stávající materiálně technické vybavení bylo ve většině hospitovaných hodin účelně využíváno.

Český jazyk, německý jazyk, matematika

Předměty český jazyk a matematika v první třídě a německý jazyk ve druhé třídě jsou vyučovány kvalifikovaně, výuka českého jazyka a matematiky ve druhé třídě je realizována bez odborné a pedagogické způsobilosti. V části sledovaných hodin se absence požadovaného vzdělávání negativně promítla do průběhu výuky, ovlivnila strukturu hodin, využití metod a forem práce, v menší míře také psychohygienické podmínky.

Organizace vyučovacích hodin měla odlišný charakter. Větší část byla vedena na profesionální úrovni se zřetelně stanovenými cíli, k jejichž splnění směřovaly veškeré prováděné činnosti. Výuka byla vedena odborně a věcně správně a vyznačovala se variabilitou vyučovacích metod. Účelně se střídaly frontální a kooperativní činnosti, samostatná práce žáků, herní a soutěžní prvky včetně častého funkčního využívání didaktické techniky (poslechové nahrávky, videonahrávky, výukové programy výpočetní techniky). Kromě učebnic žáci pracovali s množstvím učebních pomůcek a dalšími zdroji informací. Důraz byl kladen na vedení k samostatnosti, rozvíjení logického myšlení a schopnosti aplikovat získané poznatky a zařadit učivo do systému vědomostí. Žáci dostali možnost přistupovat k zadávaným úkolům alternativně, pracovat individuálním tempem a přizpůsobit kvantitu provedených úkolů vlastním schopnostem. Časté zařazování činností s pohybovými aktivitami mělo přirozeně

relaxační charakter. Dílčím nedostatkem sledovaných hodin německého jazyka bylo jejich vedení v českém jazyce.

V menší části hodin převažoval frontální charakter výuky. I zde měli žáci dostatek prostoru pro samostatnou práci s rozvíjením logického myšlení, pracovali však převážně pouze s učebnicemi, v omezené míře s učebními pomůckami verbálního, v matematice numerického charakteru (kartičky s mluvnickými pojmy a čísla). Názornost byla v těchto hodinách nižší, stejně jako variabilita prováděných činností. Relaxační prvky (cvičení, taneční pohybové aktivity) byly zařazovány především o přestávkách mezi vyučovacemi hodinami. V části hodin docházelo k časovému deficitu. Často chybělo zřetelné vymezení cíle hodiny a zhodnocení jeho splnění v závěru. Výuka byla vedena srozumitelně, věcně správně, pracovní tempo a náročnost probíraného učiva byly přizpůsobeny věku a schopnostem žáků.

Vstupní motivační prvky uplatňovali vyučující jen v části vyučovacích hodin. Účelná byla průběžná motivace založená v první třídě zejména na různorodém a zajímavém podání probíraného učiva, v obou třídách dále na individuálním přístupu k žákům, využití mezipředmětových vztahů a zkušeností, soustavném uplatňování slovního povzbuzení i pozitivního numerického hodnocení. Oba vyučující průběžně sledovali výsledky učení, při řešení úkolů poskytovali žákům pomoc. Vytvářeli prostor pro vzájemné hodnocení výkonů žáků, v menší míře i pro jejich sebehodnocení a sebereflexi.

Všechny sledované hodiny se vyznačovaly velmi pozitivními interakčními vztahy, důsledným respektováním osobností žáků, jejich příkladným chováním a převažujícím intenzivním zájmem o probírané učivo. Učitelé většinou rozvíjeli komunikativní dovednosti žáků. Jejich verbální i nonverbální projevy měly vesměs velmi dobrou úroveň.

Při výuce sledovaných předmětů byla patrná převaha pozitiv. Česká školní inspekce hodnotí její průběh jako velmi dobrý.

Hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova

Hudební výchova v obou třídách a tělesná výchova v první třídě je vyučována plně kvalifikovaně, všechny hodiny výtvarné výchovy a výuka tělesné výchovy ve druhé třídě jsou realizovány prostřednictvím vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro předškolní pedagogiku. Absence odborné a pedagogické způsobilosti neovlivnila zásadním způsobem kvalitu výuky.

Hudební výchova. Výuka předmětu probíhala v kmenové učebně první třídy. Materiálně technické vybavení školy pro hudební výchovu má průměrnou úroveň. Dostupné učební pomůcky – učebnice, obrazový materiál, didaktická technika (poslechové nahrávky), hudební nástroj byly účelně využívány. Výuka byla pestrá, funkčně členěná, oživená velkým množstvím samostatných i kooperativních aktivit žáků – poslech, zpěv, procvičování rytmu, dramatizace, tanec apod. s patrným důrazem na jejich aktivní tvůrčí činnost.

Učitel dokázal žáky velmi dobře motivovat v úvodu i po celou vyučovací hodinu, účelně skloubil vzdělávací a výchovnou složku výuky. Žáci pracovali se zájmem a přirozenou aktivitou. Projevy nežádoucího chování byly ojedinělé.

Výtvarná výchova. Sledované hodiny byly realizovány v kmenové učebně druhé třídy s vyhovujícím materiálním vybavením. Žáci se učili zvládat výtvarné dovednosti a techniky, učitelka podporovala rozvíjení jejich přirozené potřeby vlastního výtvarného vyjádření. Při vstupní a průběžné motivaci uplatňovala mezipředmětové vztahy a vedla žáky k využití jejich dřívějších zkušeností a dovedností. V průběhu práce poskytovala žákům individuální pomoc, kontrolovala správnost jejich pracovního postupu, pozitivně je povzbuzovala. V hospitovaných

hodinách chybělo zařazení relaxačních prvků. Příznivé interakční vztahy, klidné pracovní prostředí, příkladný zájem a aktivita žáků přispívaly pozitivně ke zdárnému splnění vytyčených cílů.

Tělesná výchova. Výuka hospitovaných vyučovacích hodin probíhala na školním hřišti. Vybavení sportovním náčiním odpovídá charakteru školy a počtu žáků. Výukové cíle učitelé v úvodu hodin žákům sdělovali, dále sledovali a v závěru vyhodnocovali. Jejich plnění bylo vzhledem k podmínkám promyšlené a dobře připravené. Hospitované hodiny se vyznačovaly variabilitou činností s efektivním využitím času. Vyučující zdůrazňovali důležitost cvičení pro zdravý životní styl a cíleně posilovali vytváření trvalého kladného vztahu žáků k pohybovým aktivitám. Vhodně využívali sportovní náčiní, střídali náročnost činností, respektovali individuální dispozice žáků a pravidla bezpečnosti, zařazovali soutěživé prvky. Kromě atletických disciplín si žáci osvojovali pravidla sportovních her, absolvovali pořadová cvičení, aktivně uplatňovali zásadu sebehodnocení a sebekontroly.

Komunikace a povely byly založeny na dohodnutých pravidlech a oboustranně respektovány.

Pozitivní psychohygienické podmínky, herní aktivity, kvalitní motivace a pozitivně zaměřené hodnocení navozovaly přátelskou atmosféru a podporovaly zájem a přirozenou radost žáků z prováděných činností.

Česká školní inspekce hodnotí průběh výuky hudební, tělesné a výtvarné výchovy jako velmi dobrý.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve sledované oblasti

Personální a materiální podmínky výuky sledovaných předmětů jsou průměrné. Psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace mají velmi dobrou úroveň.

Průběh vzdělávání ve sledované oblasti je Českou školní inspekcí celkově hodnocen jako velmi dobrý.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ředitel školy písemně stanovil koncepční záměry do roku 2005 na základě podmínek a prostředí, ve kterých se škola nachází. Za hlavní cíle označil soustavnou kvalitní přípravu žáků v oblasti všeobecně vzdělávací pro bezproblémový přechod do spádové školy a cílevědomé rozvíjení osobnosti každého jednotlivce. Dokument vymezuje základní prostředky k dosažení cílů – vytváření pozitivního klimatu školy a maximálního prostoru pro rozvíjení individuálních schopností a dovedností žáků, nabídku kvalitních zájmových aktivit, spolupráci s rodiči žáků a zastupitelstvem obce. Koncepční záměry školy zřizovatel podporuje. Úkoly dlouhodobého rozvoje jsou konkretizovány v podrobném ročním plánu, který zahrnuje všechny oblasti činnosti školy včetně termínování hlavních úkolů a určení odpovědnosti. Součástí je plán školení zaměstnanců. Většinu plánovaných úkolů zaměstnanci školy postupně plní. Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu, který učitelé rozpracovali pro jednotlivé předměty v souladu s osnovami. Ředitel ve funkci výchovného poradce a školního metodika prevence vypracoval minimální program předcházení a řešení sociálně patologických jevů se zaměřením na primární prevenci. Žáci navštěvují nepovinné předměty náboženství

a výtvarné činnosti a zájmové kroužky flétna a základy výpočetní techniky. Škola neviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování jsou vzhledem k velikosti a podmínkám školy hodnoceny jako velmi dobré.

Organizování

Organizační struktura je dána charakterem a velikostí školy. Plán práce na školní rok 2001/2002 obsahuje základní údaje týkající se organizace výuky a hlavní kompetence pracovníků, které dále rozvádějí náplně práce. Rozvržení vyučovacích hodin odpovídá platným předpisům. Povinná dokumentace školy je vedena v potřebném rozsahu s dílčími administrativními nedostatky v třídních knihách. Poměrně detailní, ale direktivní řád školy nezahrnuje práva žáků a jen velmi rámcově zmiňuje povinnost chránit jejich zdraví. Název školy v kulatém razítku není zcela v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Základním poradním orgánem je pedagogická rada. Její jednání dokladují zápisy s průměrnou vypovídací hodnotou. Podle nich se jednání pedagogické rady zaměřují především na řešení úkolů vyplývajících z organizace školy a aktuálních výchovně vzdělávacích problémů, dále na stručné hodnocení prospěchu a chování žáků. Metodické stránce výuky byla podle předložených zápisů věnována malá pozornost.

Potřebné informace pracovním školy a žákům jsou předávány operativně, prostřednictvím osobního kontaktu. Rodiče jsou informováni žákovskými knížkami, v rámci schůzek sdružení rodičů a možností osobního kontaktu s učiteli. Náměty a připomínky zákonných zástupců ředitel školy akceptuje. Na veřejnosti se škola prezentuje prostřednictvím informační vývěsky, pořádáním vystoupení žáků pro rodiče a dalších společných kulturních akcí, spoluprací s mateřskou školou.

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001 má dostatečnou výpovědní hodnotu, neobsahuje však údaje o kvalifikaci, praxi a způsobilosti pedagogických pracovníků.

Organizování výchovně vzdělávacího procesu je Českou školní inspekcí hodnoceno jako průměrné.

Vedení a motivování pracovníků

Řízení školy je založeno na každodenním kontaktu pracovníků a demokratickém stylu vedení s možností uplatnění iniciativy pedagogické i provozní pracovníce. Operativní řízení vychází z koncepčních záměrů a plánu práce.

Další vzdělávání učitelů probíhá především v rámci akcí pořádaných Pedagogickým centrem Jihlava se zaměřením na management, jazykovou vybavenost a oblast výchovných předmětů. Je využívána rovněž odborná a pedagogická literatura a odborné časopisy. Metodické vedení nekvalifikované vyučující poskytuje ředitel školy, tato pomoc není vždy dostatečně efektivní. V části hodin absence odborné a pedagogické způsobilosti ovlivnila organizaci práce, použité formy a metody i psychohygienické podmínky výuky.

Ředitel školy motivuje pedagogickou i provozní pracovníci vytvářením dobrých pracovních podmínek a finančním ohodnocením. Kritéria pro hodnocení v písemné podobě nestanovil.

Systém pravidelného sebehodnocení školy nebyl vytvořen. Jeho funkci v omezené míře plní výroční zpráva o činnosti školy.

Vedení a motivování pracovníků je zajištěno na průměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

System kontrolly všech oblastí činnosti odpovídá typu malé školy. Každodenní kontakt ředitele s oběma pracovníky umožňuje operativní kontrolu chodu školy a odstranění případných nedostatků.

Plán kontrolní a hospitační činnosti ředitel rámcově zahrnul do plánu práce na stávající školní rok. Z plánovaných kontrol byla písemně dokladována pouze hospitační činnost v rozsahu menším, než bylo stanoveno. Závěry hospitací jsou s vyučující projednávány, zápisy pouze v omezené míře dokladují přijatá opatření k odstranění nedostatků. Ředitel školy provádí pravidelné kontroly pedagogické dokumentace, zjištěné administrativní nedostatky svědčí o jisté míře nedůslednosti v této oblasti.

Kontrolu provozu a hospodaření školy provádí ředitel školy operativně.

Pro sledování kvality práce slouží řediteli dílčí nástroje, jako je pravidelné hodnocení školy žáky, sledování žákovských výkonů, úspěšnost v soutěžích, posuzování vlastní práce kontaktem s řediteli dalších malých škol v regionu. Jako nejdůležitější způsob hodnocení úrovně výsledků učení stanovil ředitel úspěšnost žáků ve spádové škole. Údaje o jejich prospěchu na druhém stupni základní školy a prováděnou analýzu ředitel školy nepředložil v písemné podobě. Škola nevyužívá k hodnocení úrovně výsledků učení externí evaluační nástroje.

Česká školní inspekce hodnotí systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jako průměrné.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- dotazník pro ředitele před inspekcí,
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001,
- koncepce školy do roku 2005,
- plán práce na rok 2001/2002,
- tematické a časové plány výuky sledovaných předmětů,
- Organizace školního roku na ZŠ v Dolních Vilémovicích v roce 2001/2002,
- pracovní náplně zaměstnanců,
- minimální preventivní program,
- zápisy z hospitací ředitele školy,
- žákovské knížky,
- písemné a výtvarné práce žáků,
- inspekční hospitační záznamy.

ZÁVĚR

Průběh výchovně vzdělávacího procesu ve sledovaných oblastech je celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Podmínky vzdělávání hodnotí Česká školní inspekce jako průměrné.

Pro výkon inspekční činnosti byly vytvořeny potřebné podmínky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Školní inspektorka

PhDr. Dana Musilová

.....

V Třebíči dne 24. dubna 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .....

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Petr Havlík

.....

podpis

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy Kraj Vysočina – odbor školství, mládeže a sportu	2002-05-16	114-119/02-05097
Okresní úřad Třebíč – referát školství	2002-05-16	114-120/02-05097
Zřizovatel: Obecní úřad Dolní Vilémovice	2002-05-16	114-118/02-05097

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.